

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK II

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 29 WRZEŚNIA 1947 ROK

Nr 267 (565)

100 tys. Polaków w Niemczech

pragnie reemigrować do Ojczyzny. — Władze brytyjskie uniemożliwiają im powrót. — Apel KCZZ do Zw. Zaw. Anglii

W związku z trudnościami jakie stawiają okupacyjne władze brytyjskie polskiej emigracji w Westfalii, pragnącej powrócić do kraju, Komisja Centralna Zw. Zawodowych wysłała list - apel do centrali angielskich zw. zawodowych w Londynie.

Na wstępie list przypomina, że główne zadanie światowego ruchu zawodowe go stanowi obrona wolności pracującego człowieka. „W deklaracji ideowej naszego statutu Światowej Organizacji Zw. Zawodowych — głosi list — jest powiedziane: stały kontakt i braterska pomoc w pracy zw. zawodowych”. Punkt 5 tej samej deklaracji mówi: „obrona interesów pracujących w zagadnieniach emigracji i imigracji.”

Niestety w wielu wypadkach to podstawowe prawo jest często naruszane w imię egoistycznych interesów klasowych lub wąskich pojęć narodowych. Jednym z takich zagadnień jest obrona prawa powrotu do Ojczyzny ok. 100 tys. robotników Polaków, zatrudnionych w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec w okęgach reńsko - westfalskim, k. Hamburga i innych.

List przypomina, że robotnicy ci byli wywożeni z Polski przemocą przez kolonizatorskie władze pruskie jeszcze przed pierwszą wojną światową. Później w okresie międzywojennym, w okresie bez-

robocia, w czasach rządów sanacyjnych część robotników wyjechała również do tamtych okęgów w poszukiwaniu pracy i chleba.

List kończy się apelem pod adresem

brytyjskich Zw. Zawodowych, aby napiętnowały szkodliwą działalność angielskich władz okupacyjnych i dopomogły robotnikom polskim w ich dążeniu powrotu do Ojczyzny.

Wypowiedź ministra brytyjskiego Podziwiam entuzjazm i kwalifikacje ludzi, zajętych odbudową w Polsce.

Jak wiadomo, od kilku dni bawi w Polsce brytyjski minister odbudowy Lewis Silkin. Po zwiedzeniu Wybrzeża i Stolicy, przybył on w dniu 26-go września do Wrocławia wraz z towarzyszącymi mu fachowcami z zakresu odbudowy.

Minister Silkin w czasie rozmowy z przedstawicielem Polskiego Radia powiedział o swych pierwszych wrażeniach po zwiedzeniu Warszawy i Wrocławia.

— „Po pierwsze ludzie zajęci sprawą odbudowy są ludźmi młodymi, młodszymi niż ludzie na tych samych stanowiskach w W. Brytanii. Po drugie jestem pod wielkim wrażeniem wysokich kwalifikacji i zdolności tych młodych ludzi. Po trzecie podziwiam entuzjazm ludzi pracujących nad odbudową Warszawy i Wrocławia.”

O ład i pokój w Grecji Wniosek radziecki na sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ

Delegacja radziecka przedstawiła Generalnemu Zgromadzeniu ONZ wniosek w sprawie greckiej, który przewiduje:

1. Rząd grecki winien podjąć odpowiednie środki, zmierzające do likwidacji incydentów granicznych.
2. Należy doprowadzić do ustalenia normalnych stosunków dyplomatycznych między Grecją i jej sąsiadami północnymi.
3. Jugosławia, Albania, Bułgaria i Grecja winny podjąć rokowania w sprawie zawarcia nowej konwencji granicznej i uregulowania problemu uchodźców.

4. Obce wojska winny być natychmiast wycofane z Grecji.

5. Generalne Zgromadzenie powoła do życia specjalną komisję ONZ, która sprawować będzie kontrolę nad zagraniczną pomocą gospodarczą dla Grecji.

Wniosek radziecki uzasadniał Gromyko, który przedstawił nowe fakty i dowody świadczące o terrorze, jaki rząd grecki stosuje wobec elementów postępowych. Ta polityka terroru — zaznaczył mówca — nie może doprowadzić do normalizacji stosunków w Grecji.

Troskliwy opiekun

Brytyjski minister pełnomocny dla spraw Niemiec, lord Pakenham, odbył konferencję z arcybiskupem Kolonii na temat pomocy władz okupacyjnych dla organizacji katolickiej Nadrenii i Westfalii.

Arcybiskup koloński specjalnie zwracał ministrowi angielskiemu uwagę na fatalne skutki „niedożywienia ludności niemieckiej” oraz psychozę spowodowaną brakami potrzeb życia codziennego społeczeństwa niemieckiego. Lord Pakenham przyrzekł arcybiskupowi Kolonii jak najdalej idącą pomoc w usiłowaniu kościoła katolickiego w Niemczech, celem utrzymania stanu moralnego ludności na właściwym poziomie.

Następnie lord Pakenham odjechał do Frankfurtu, gdzie odbył przy udziale swego sekretarza Jonesa konferencję z międzystrefową radą gospodarczą, w sprawie nadania specjalnych pełnomocnictw kierownikom odpowiedzialnym za gospodarkę w poszczególnych krajach i prowincjach.

Francja nie ulegnie naciskowi USA w sprawie połączenia stref okupacyjnych Niemiec

Donoszą z Nowego Jorku, że rzecznicy delegacji francuskiej na Generalne Zgromadzenie ONZ, zdementowali kategorię pogłoski o rzekomym połączeniu strefy francuskiej ze strefami anglosaskimi w Niemczech.

Rzecznik oznajmił, że rząd francuski nie powziął w tej kwestii żadnej decyzji.

Nie minie go kara

Donoszą z Hamburga, że hrabia Basewitz-Behr b. komendant policji w Hamburgu został w dniu 26 września wydany władzom Związku Radzieckiego.

Basewitz usiłował popełnić samobójstwo, gdy dowiedział się, że ma być wydany ZSRR który oskarża go o wymordowanie 45.000 mieszkańców Dniepropietrowska.

Byrnes i inni

otrzymali zaproszenia do Jugosławii

Ambasador jugosłowiański w Waszyngtonie zaprosił b. sekretarza stanu Byrnesa, b. ministra finansów Morgenthausa, kandydata na prezydenta Stassera i 3-ch innych polityków amerykańskich do Jugosławii.

Politycy amerykańscy udadzą się w najbliższych dniach samolotem do Belgradu.

De Gasperi ustąpi?

Ostra krytyka rządu w parlamencie

W parlamencie włoskim rozpoczęła się dyskusja nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu. Przywódca socjalistów Pietro Nenni wygłosił dłuższe przemówienie, w którym stwierdził, że rząd ponosi odpowiedzialność za krytyczną sytuację polityczną i gospodarczą Włoch. Rząd sprzyja spekulacji, podwyżce cen i nie udziela kredytów przedsiębiorstwom, opartym na zdrowych zasadach gospodarczych. Polityka gospodarcza de Gasperi'ego doprowadzi do katastrofy głodowej. Nenni domaga się, aby obecny rząd ustąpił.

Następnie zabrał głos przywódca włoskiej partii komunistycznej Togliatti, który zaatakował ostro ministra spraw wewnętrznych za tolerowanie podziemnych organizacji faszystowskich i domagał się utworzenia nowego rządu, opartego na szerokiej bazie demokratycznej.

O wejście do Ligi

We wczorajszych meczach piłkarskich o wejście do Ligi, padły następujące wyniki:

Polonia (W-wa) — Polonia (Bytom) 2:2.

AKS — RKS 3:2.

KKS (Poznań) — Szombierki 13:0

Polonia (Sw.) — Wisła 1:0.

Cracovia — Radomiak 2:0

Rymer — Grochów 7:0

Warta — Lublinianka 4:0

Garbarnia — MKS 8:1

Tarnovia — Lechia 4:0

Ruch — Legia 3:2.

TURBINA PRACUJE!

Elektrownia Łódzka dostarczy pod dostatkiem siły i światła naszemu miastu oraz zasili w prąd przemysł zgierski

Przewidywania „Expressu” potwierdziły się w całej pełni: próba z odremontowaną turbiną dała dobre wyniki i już od dnia dzisiejszego żadna z dzielnic miasta nie będzie pozbawiona prądu — o ile oczywiście nie będziemy szastać tak bardzo cenną obecnie energią elektryczną.

Już wczoraj pobudzony do życia kołos pracował bez zarzutu. Ale nie można go było z miejsca przeciążać pracą. Początkowo więc, moc jego ograniczono tylko do 8.000 kW, dziś rano zwiększył się ją do 15.000, a dopiero wieczorem turbina osiągnie normalną swą moc tj. 25.000 kW.

Ponieważ poza tą podstawową turbiną pracują jeszcze trzy inne — Elektrownia Łódzka dysponować będzie od dziś 41.000 kW, co pozwoli jej zupełnie dobrze wywiązywać się z zadania, t. zn. dostarczać stale odpowiedniej ilości siły i światła na miasto.

Niezależnie jednak od tego, niezremontowany personel techniczny Elektrowni, który wykazał tyle energii i poczucia obywatelskiego — nie wyczerpał się nawet należycie po kilkumiesięcznych trudach — przystąpił już dziś rano do remontu turbiny nr. 9. Turbina ta uległa awarii przed kilku dniami. Już dawno była ona przeznaczona do kapitalnego remontu, jednakże nie wycofano jej z ruchu, aby nie zmniejszać jeszcze bardziej mocy dyspozycyjnej Elektrowni w momencie remontu turbiny podstawowej.

Elektrownia otrzymała wiadomość, że niezbędne do remontu turbiny nr. 9 części zapasowe, wysłane już zostały ze Szwajcarii i w tych dniach winny nadejść do Polski.

Remont turbiny nr. 9 potrwa około dwóch miesięcy. Gdy i ta turbina zacznie pracować — osólna moc dyspozycyjna Elektrowni Łódzkiej zwiększy się o dalszych 16.000 kW.

Jak się okazuje, pech prześladowa nie tylko naszą Elektrownię. Katastrofa wydarzyła się także na terenie elektrowni zgierskiej. Uszkodzony tam został generator, wskutek czego od kilku dni w Zgierzu wprowadzono poważne ograniczenia w zużyciu prądu.

Zgierz zwrócił się do Łodzi o pomoc. Dotychczas jednak nic nie mogliśmy zrobić dla naszego najbliższego sąsiada, gdyż sami przeżywalimy poważny kryzys.

Teraz jednak Elektrownia Łódzka będzie musiała pójść na rękę tak poważnemu ośrodkowi przemysłu włókienniczego.

Jak się dowiadujemy, Elektrownia przeznaczyła na potrzeby Zgierza 3.000 kW do czasu, aż miejscowa elektrownia nie przeprowadzi koniecznego remontu.

Rosną szeregi fachowców

Przemysł nasz w całym kraju szkoli nowe kadry specjalistów.— Kobiety na stanowisku techników wezmą czynny udział w zwiększeniu produkcji

Jednym z najbardziej palących zagadnień, jakie stanęło przed państwem od chwili wyzwolenia, było możliwie jak najszybsze zapalenie braków w dziedzinie zatrudnienia, braków, które z jednej strony spowodowała 6-letnia okupacja, z drugiej, przemiana charakteru gospodarczego naszego kraju z rolniczego na przemysłowo-rolniczy.

Specjalnie właśnie na terenie uprzemysłowionych Ziemi Zachodnich, problem ten decydować miał o szybkim tempie odbudowy na tych Ziemiach.

We wszystkich gałęziach życia gospodarczego brak było fachowców, oraz w ogóle sił roboczych.

Zagadnienie to, niezwykle trudne, gdyż wymagające dość długiego czasu (uruchomić maszynę można bardzo szybko, ale wyszkolić człowieka nie uda się przez kilka dni, czy nawet tygodni), zostało w pełni zrozumiane i waga jego należycie oceniona, czego dowodem są cyfry obrazujące obecny stan szkolnictwa zawodowego, organizowanego przez poszczególne gałęzie przemysłu.

Między innymi polityka szkoleniowa Ministerstwa Przemysłu i Handlu ma na celu podniesienie poziomu wiedzy fachowej wśród kobiet i zwiększenie udziału kobiet-techników w produkcji. Szczególnie ważne jest to dla przemysłu włókienniczego, gdzie zatrudnionych jest wiele kobiet. To też w szkolnictwie zawodowym C.Z.P.Wł., młodzież żeńska stanowi około 60 procent. Ogółem, w szko-

łach przysposobienia przemysłowego uczy się obecnie przeszło 2 tysiące kobiet.

Nie jest możliwe w ramach krótkiego artykułu wyliczyć osiągnięcia poszczególnych przemysłów w dziedzinie szkolenia, lecz np: Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego, prowadzi obecnie 60 szkół, w tym 49 szkół przemysłowych i 11 gimnazjów, Centralny Zarząd Przemysłu Metalowego uruchomił siedem liceów wieczorowych. Umożliwią one naukę wszystkim pracującym, nie zmuszając ich do przerywania swej pracy.

Centralny Zarząd Przemysłu Chemicznego zakłada w Gliwicach Technicum Chemiczne, w którym nauka trwać będzie półtora roku. Słuchacze mają zapewniony internat i utrzymanie, oraz pobierać będą swe normalne uposażenie, gdyż na czas trwania nauki dostaną ur-

lopy. Do Technicum wstąpi w tym roku 120 słuchaczy.

Rzecz prosta, że potężny rozmach szkolenia zawodowego związany jest z ogromnymi kosztami. Np. jeden tylko Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego zapreliminował w bieżącym roku na szkolnictwo, sumę przeszło 70 milionów złotych! Państwo nasze czyni wszelkie wysiłki, aby robotnikom i ich dzieciom pragnącym się kształcić, udostępnić naukę, zapewnić jak najlepsze przy tym warunki pracy.

Każdy pracownik wykwalifikowany zwiększa swą wydajność, każdy wyszkolony fachowiec wzbogaci grono niezbędnych dla rozwoju przemysłu sił pracowniczych. A od regularnego dopływu wykwalifikowanych kadr w wysokim stopniu uzależnione jest przecież wykonanie przez nasz przemysł planu państwowego!

Setna wieś w Łowickim

zradiofonizowana przez Polskie Radio

Akcja rozbudowy polskiej radiofonii uzależniona jest nie tylko od aparatów głośnikowych, czy słupów, ale i w znacznym stopniu od szybkości i sprawności zelektryfikowania naszego kraju.

Na pierwszy plan tej akcji wysuwa się powiat łowicki w województwie łódzkim. W ostatnich dniach została zelektryfikowana już setna wieś! Jest to Łagów, gmina Lyszkowice, która w dniu 28 września br. została uroczystie włączona do sieci Zjednoczenia Energetycznego.

Do tej uroczystości przyczyniło się także i Polskie Radio, które doceniając pracę i wysiłek miejscowego społeczeństwa buduje bezpłatnie linie radiofoniczne dla wsi Łagów. Jako zaś wyróżnienie — Polskie Radio przydzieli również bezpłatnie 25 głośników mieszkaniowych — najbardziej zasłużonym gospodarzom, z uwzględnieniem tych mieszkańców, którzy znajdując się w ciężkich warunkach materialnych zasługują na pomoc.

Od wtorku w Kinie „WISŁA“

Film produkcji amerykańskiej
z Robertem MONTGOMERY

**Awantura
w Zaświatach**

Nasze listy

ZBYSZEK B. Z ŁODZI: Chętnie odczytujemy Panu znaczki z tych listów, które do nas przychodzą, ale musi Pan w tym celu przyjechać do redakcji, między 4 — 6-tą popołudniu.

Dolegliwość odczuwana przez Pana, są prawdopodobnie na ile artystycznym, powinien Pan znaleźć trochę czasu i poradzić się jednak lekarza.

BETTY: Jeżeli 17-letnia osóбка pisze do nas, że nie ma już ochoty do dalszego życia, to, naprawdę, niech nam Pani wybaczy, ale uśmiechamy się tylko serdecznie i przyjaźnie do Pani i zapewniamy: bardzo niewiele czasu minie, to samo życie, które wydaje się Pani takie złe (przez jakiegoś chłopca, który zachował się wobec Pani obojętnie), nablezie znów blasku i uroku, pomysł Pani, że jednak bardzo dobrze jest żyć i że tak już jest na świecie, że radość spleta się ze smutkiem, zadowolenie z goręczy. Dla każdego człowieka, a więc i dla Pani. Proszę się nie orzeźmować, naprawdę niedługo wszystkie ułoży się jak najlepiej — proszę w to wierzyć i podnieść głowę do góry!

„NADZIEJA” Z TOMASZOWA: Wierzyłam, że Pani byłby odpowiednim w jakimś piśmie dla młodzieży. Może Pani spróbuje przesłać o jakiejś szkolnej gazecie.

HELENA: Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego prowadzi dwa Domy Dziecka. Adresy: Dom Dziecka im. Stanisława Jachowicza, ul. Bednarska 15 (Plac Leonarda), oraz Dom Dziecka p.n. „Gniazdo”, Reymontów Aleksandrowska 153.

M.B. PABIANICE: Ojciec Pani dziecka może dać molestowaniu swe nozwicko, mimo, że jest żonaty z inną kobietą. Formalność należy załatwić w Urzędzie Stanu Cywilnego, Al. Kościuszki 1. W wypadku, gdy ma Pani jakieś trudności i chce Pani poradzić się adwokata bezpłatnie, proszę zwrócić się do Oddziału Pomocy Prawnej Opieki Społecznej Al. Kościuszki 1.

„MARIOLA”: Przykro nam, że Pani tak długo czekała na odpowiedź, ale Pani list poprzedni nie doszedł do naszych rąk, nie wiemy dlaczego. Wskutek tego, nie możemy odpowiedzieć na postawione tam pytania. Odpowiadamy każdemu, w kolejności i w miarę miejsca jakim dysponujemy, ani jeden list nie jest nieczytany, opłat żadnych nie pobieramy, więc niepotrzebnie się Pani kłopotuje. Proszę napisać do nas jeszcze raz i okazać trochę cierpliwości. Odpiszemy na pewno i z przyjemnością gdyż wszystkich naszych Czytelników obdarzamy szczerą sympatią i pragniemy każdemu, kto się do nas zwraca, pomóc i poradzić, jak najlepiej.

KONKURS REKORDOWY

Kupon Nr 7

Wyciąć i zachować!

Znała to wszystko, pracowała podczas powstania przy ambulansie.

Zoskę wystali, aby starała krew na schodach. To, co miało teraz nastąpić nie było przeznaczone dla jej oczu.

Doktor z Anną pochylił się nad ranym.

Pomoc Anny okazała się nadzwyczaj sprawna. Po kilku minutach, kula była wyjęta i opatrunek założony. Maryś przychodził do siebie.

— No i co kolego, gdzie pana tak urządzili?

— Czy za to, że pan mi pomógł, zaraz mam panu wszystko wykłopać? Ja zapłacę, co się należy.

— No no, nie ma powodu do obrazy. Pytam tylko z życzliwości. Nie jestem wcale ciekaw. Przenaszam.

Wróciła Zoska, rzucając szybkie spojrzenia na ranego.

— No co Maryś, jak się czujesz — pytała nieszczęśliwie.

— Już mi nic nie jest. Bedzie przychodzić na opatrunki co drugi dzień.

Doktor nie chciał przyjąć pieniędzy, ale Maryś nalegał energicznie. Posiedział jeszcze kilka minut, nim przyszedł do siebie, a potem Zoska odprowadziła

go do domu. Przed okienkiem swego mieszkania przeszła ostrożnie. Nie daj Boże, żeby się ojciec dowiedział..

Kiedyś doktor, wyjątkowo zrytualizowany nawałem pracy w szpitalu, powiększając się gromadką prywatnych pacjentów i wizyt na mieście, postanowił wziąć sobie pomoc, chociaż w godzinach przyjęć. Jeszcze raz prosił żonę, tłumaczył, że to nawet jej dobrze zrobi, gdy zajmie się jakąś pracą, przestanie wylegiwać w łóżku i czytać bezwartościowe powieści. Nie robiła przecież nic w domu, całym gospodarstwem zajmowała się Weronika. Nie pomogły jednak prośby i nalegania. Jadwiga nie zgodziła się. Zagroził jej żartobliwie, że zaangażuje jaką młodą panienkę i będzie z nią flirtował. Nie bała się. To było śmieszne myśleć, że Jerzy mógłby z kimkolwiek flirtować. Ten Jerzy, który tak po wariacku, aż do znudzenia kochał ją.

Brodzki w pewnym momencie przypomniał sobie Annę i jej sprawne, zręczne ręce. Wiedział, że szukała dodatkowego zajęcia. To, co zarabiała w fabryce nie było wiele.

Zapukał do niej, była w pokoju.

— Proszę mi wybaczyć to najście, mam dla pani pewną propozycję — rozejrzył się po pokoju, który zapelniał się jakoś i robił wrażenie, jakby tu dawno mieszkano. Przyjemnie było i domowo.

— Jak się tu pani czuje? — spytał.

— Zupełnie dobrze..

— Nie żałuje pani, że oddała sublokatorom mieszkanie?

— Nie, — śmiała się — zupełnie nie żałuję.

Nie widział jeszcze, by się kiedyś śmiała tak prosto. Zmieniła się. Wydobrzała trochę, cera z zielonej zrobiła się przejrzystą białą. Gdzie on widział taką podobnie alabastrową cerę.. Jasna, bardzo biała twarz przy rdzawych, przepysznych włosach.. Jakiś obraz pewnie, widziany gdzieś dawno..

— Wspomniał pan o jakiejś propozycji. — Ocknął się.

— Tak, ale — zawahał się, nie wiem, czy to pani będzie odpowiadało — przejechał z zakłopotaniem ręką po włosach. Znała już jego ruch.

— Widzi pani, mam teraz dużo pracy z kartoteką moich pacjentów, a lubię mieć wszystko dokładnie zanotowane. Poza tym, dużo osób przychodziło na kwarcówki i sollux. Potrzebna mi jest pomoc. Zna się nieszczerze czuje, no i już niedługo nie będzie miała czasu. Czy pani zgodziłaby się?

— Patrzył na nią niespokojnie, takby chciał, by nie odmówiła. Zgodziła się chętnie, lubiła ten rodzaj pracy. Ma godziny wolne i bardzo mu jest wdzięczna za propozycję. Tylko podejrzewa-

go, że nie bardzo tej pomocy potrzebuje, raczej chce jej przyjść z pomocą.

Jakże się bronili, jak przekonywali! Ostatecznie umówili się.

Jadwiga nawet była zadowolona. Anne mieli pod ręką, nareszcie maź nie będzie wiecznie męczył jej o coś. Ostatecznie lepsza taka brzydula, niż jakieś wyrafinowane, nowoczesne stworzenie. A ta nie narzucała się, przeciwnie, zachowywała się, jak prawdziwa sublokatorka. W kuchni nie przeszkadzała Weronce, obiady jadła w fabryce. Nie waleśała się po mieszkaniu, jak się tego najwięcej obawiała Brodzka.

„Kochana Mamusiu — pisała Jadwiga do matki mieszkającej w Radomiu — już tak dawno nie byłaś u mnie. Przyjeżdż, przywieź nowinki z naszego kochanego Radomia. Tutaj w Łodzi tak nudno, że ośmialeć można. Wyglądam już tak okropnie, że wcale nie wychodzę na ulicę. I tak się boję Mamusiu, tak bardzo się boję! Gdybyś wtedy stanowczo zażądała od Jurka, to może i zgodziłby się na zabieg. A tak, muszę się męczyć tyle miesięcy i nie wiadomo, co się może jeszcze stać ze mną. I co ja mam z tego zamężpójścia?

Nie lepiej mi było w domu? Tytu chłopców przychodziło, bawiliśmy się wesoło.. Jerzy nigdy teraz nie ma czasu, w dodatku taki się jakiś zrobił nudny. Ciągłe mi znosi naukowe książki o dzieciach i każe to czytać. A po co mi te szpargały? Co to mnie obchodzi, jak w którym miesiącu dziecko wygląda?

(D. c. n.)

PRZYGODY WICKA i WACKA

ZOSIA: — Myślałam, że pan Wacek jeszcze śpi po imieninach...

WACEK: — Każda geś takby myślała, ale możemy pogadać.

ZOSIA: — O, pan podmajstrzy!
 PODMAJSTRZY: — Szanowanie panie Zosi, a pan do roboty!
 WACEK: — Hamlet! Ordynus!

WACEK: — Nie daruję temu barbarzyńcy, że mnie ośmieszyl! Oto jest si-kawka. Przetawimy lewar, odkręcimy kran i...

ZOSIA: — O jeju! Panie podmajstrzy! Co pan wyrabiał...
 PODMAJSTRZY: — Ratunku!...
 WACEK: — Zdrowo siknęło!

Od jutra

można odbierać nagrody „Expressu”

Wczoraj zamieściliśmy pełną listę nagrodzonych w Konkursie Jesiennym „Expressu”.

Po nagrody można się zgłaszać od jutra. Przy odbiorze należy okazać ostemplowany formularz oraz jakikolwiek dowód, stwierdzający tożsamość.

Czytelnicy zamiejscowi winni natychmiast zawiadomić nas, czy reflektują na premie zasadnicze, czy też wolą ekwivalent gotówkowy.

Pracownicy sądowi na odbudowę Warszawy

Zebrani na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu w dniu 25 września 1947 r. członkowie Związku Zawodowego Pracowników Sądowych i Prokuratorskich Okręgu Łódzkiego jednogłośnie uchwalili przeznaczyć na odbudowę Warszawy:

1) wartość jednego dnia pracy w miesiącu wrześniu 1947 r. (1/30 miesięcznej pensji) jako miesiącu poświęconym akcji odbudowy stolicy;

2) opodatkować się na przeciąg jednego roku, poczynając od 1 listopada 1947 r., w wysokości 1/2 proc. dla grup od XII do VII włącznie i jeden proc. dla grup od VII do I sędziowskiej.

Regaty w... baliach

Turniej sportowy Administratorzy-Lokatorzy zapowiada się interesująco

Program turnieju sportowego: Administratorzy kontra Lokatorzy zapowiada się interesująco.

Turniej wyznaczono na przyszłą niedzielę dnia 5 października. Poszczególne imprezy odbędą się na stadionie sportowym ŁKS, względnie na stadionie KS „Zjednoczone”.

Organizatorzy tej imprezy nadali jej humorystyczną nazwę „Dziurawa Łódź na zburzona Warszawa”.

Zresztą same konkurencje wróżą widzom wiele humoru. Poza meczem piłki nożnej (wznowa w nim udział członkowie Dyrekcji Zarządu Nieruchomości, członkowie Zarządu Komitetów Domowych, członkowie Komitetów Domowych i lokatorzy), przewidziane są biegi na 100 metrów po papie i smole, biegi na 60 m. z papą i smolą, jazda na beczkach po smole, biegi na szczydach, skoki w dół z 3-go piętra z otwartym parasolem, biegi z otwartym parasolem, biegi z przeszkodami, regaty lokatorskie w baliach, biegi z zawiązanymi rękami i nogami itd.

Zwycięzcy w poszczególnych konkurencjach, otrzymają nagrody i dyplomy, na zakończenie wyświetlane będą filmy pod gołym niebem.

Komitet Organizacyjny Turnieju wzywa kandydatów do zapisywania się do poszczególnych konkurencji, zaś firmy i instytucje o zgłaszanie nagród.

Wszystkie zgłoszenia należy kierować do Sekretariatu Zarządu Komitetów Domowych przy ERR ul. Piotrkowska 307, w godzinach od 15-ej do 19-ej.

Wkrótce przyjeżdża 2

Prez. Stawiński z łopata...

W oczyszczaniu Bałut

wzięło wczoraj udział 6.000 pracowników miejskich, 10 samochodów ciężarowych, 400 wozów konnych.— Wywieziono 2 i pół tysiąca metrów sześciennych gruzu

Wąskie, stłoczone uliczki Bałut, przedstawiały wczoraj niecodzienny widok. We wczesnych godzinach rannych poczęły tu zjeżdżać masowo samochody ciężarowe i wozy konne. Nieprzerwanym potokiem płynęły ze wszystkich stron miasta fala ludzka, wypełniając szalenie jezdnie i chodniki.

Ponad sto ciężarówek i około 400 fur manek wyciągnęło się w długi sznur na poszczególnych ulicach. Godzina 8-a rano. Ludzie biorą za łopaty i kilofy...

Nie trudno się domyśleć, jaki był cel tej „inwazji”. Kilkutysięczna rzesza przybyła tu wraz z taborem samochodowym i konnym, by oczyścić z gruzu północną dzielnicę miasta.

Prezydent miasta Eugeniusz Stawiński w ubiegły piątek zaapelował do ogółu pracowników miejskich, aby wzięli czynny udział w uprzątnięciu gruzu z terenu Bałut, wyznaczając niedzielę, jako dzień powszedniej pracy.

Na apel Prezydenta pośpieszyli tłumnie pracownicy wszystkich Wydziałów Zarządu Miejskiego, wszystkich przedsiębiorstw, oraz załoga Tramwajów.

Do akcji wciągnięto cały tabor miasta — wszystkie samochody miejskie, ZOM-u i przedsiębiorstw miejskich, Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego przysłał 20 ciężarówek. Nie brak też było wozów innych instytucji.

Wóz wozów dostarczyli rolnicy, członkowie Związku Samopomocy Chłopskiej z terenu Wielkiej Łodzi. Część furmanek zmobilizowano z akcji szarwarkowej.

Znajdujemy się na ulicy Jakuba. Już zdążyliśmy dostrzec sylwetkę Prezydenta Stawińskiego, który uwija się jak w ukropie, ładując gruz na samochód.

Smierć po niedozwolonym zabiegu

Sprawcy — pracznka skazana na 3 lata więzienia

Zofia Kędziak żyła ze Stanisławem Kacprzakiem w konkubinacie i zaszła w ciążę. Kacprzak nie chciał dopuścić do rozwiązania i na tym tle dochodziło między nimi do ciągłych awantur.

Kacprzak zwrócił się do swojej znajomej, Kazimierzy Tamackiej z prośbą, by mu wskazała kogoś, kto podjąłby się nielegalnego zabiegu.

Tamacka porozumiała się z Józefem Szczepaniakiem, pracznką, o której wiedziała, że ta dokonuje tego rodzaju operacji.

Po zainkasowaniu z góry 2.000 złotych Szczepaniakowa przystąpiła do „zabiegu”. Niestety nie dało na siebie dłu-

żej czekać. Nazajutrz pacjentka dostała silnego krwotoku i po kilku godzinach zmarła.

Sprawa znalazła swój finał w Sądzie Okręgowym. Na rozprawie wyszło na jaw, że Szczepaniakowa zajmowała się tym procederem oddawna.

Kacprzak zbiegł i ukrywa się. Oskarżeni przyznali się do winy. Sąd skazał główną oskarżoną — Szczepaniakową na 3 lata więzienia, zaś Tamacką na 6 miesięcy.

Przewodniczył sędzia Białoskórski, oskarżał prokurator Biernacki.

Dzielnie sekundują mu wiceprezydent Duniak oraz Dyrektor Zarządu Miejskiego Ginsbert.

Dokoła widzimy pracowników Wydziału Prezydialnego, którzy zachęcani przykładem swych przełożonych dają ze siebie maksimum wysiłku.

Jakaś kobiecina przystanąła na chodniku. Kręci głową i mówi:
 — Patrząc, jak nasz prezydent dobrze robi łopata. A ja myślałam, że on umie tylko podpisywać papierki...

Stojący obok mężczyzna w robotniczym ubraniu odpowiada jej:

— Nasz prezydent umie robić, bo on sam był kiedyś robotnikiem. I chociaż teraz rządzi miastem, to nie zapomniał jak się trzyma łopata w garści...

Nieco dalej, na tejże samej ulicy Jakuba, pracują radni miejscy z przewodniczącym Andrzejakiem na czele. Obok nich krzują się członkowie Straży Miejskiej.

Pracownicy Wydziału Zdrowia zajęli swe posterunki na ul. Wolborskiej, gdzie dzielnie sekunduje im nasza niezawodna nigdy Straż Pożarna.

Pracownicy starostw i wydziałów administracyjnych Zarządu Miejskiego nie szczędzą trudu przy przebijaniu ulicy Stodolnianej i poszerzaniu Lutomierskiej.

Na innych odcinkach ładują gruz na samochody pracownicy Rzeźni Miejskiej, Kanalizacji i Wodociągów i in.

Tramwajarze pracują na ul. Franciszkańskiej. Przybyli na miejsce własnym taborem. Ich wozy towarowe pracują nie gorzej, niż samochody. Raz po raz naladowane po brzegi gruzem kierują się za miasto.

We wczorajszej akcji odgruzowania Bałut brało udział ponad 6.000 pracow-

ników miejskich i tramwajarzy. Śmiało jest doprawdy poważny. Jak wiem obliczono, od godz. 8-ej rano 1-ej po południu z terenu Bałut wywieziono około 2 i pół tysiąca metrów sześciennych gruzu!

Samorządna akcja pracowników miejskich zasługuje na najwyższe uznanie. Ale podziwiać — to mało. Jeżeli górnicy miasta pierwsi pośpieszyli z łopatomy w rękę, aby oczyszczać Łódź, całe społeczeństwo łódzkie nie pozostaje w tyle. Musimy pokazać nam wszystkim drogi jest los naszego miasta, że wszystkim nam zależy tym, aby Łódź jak najprędzej pozbyła się ran, zadanych wojną.

Jak najszybciej musimy uporządkować swe miasto! (s)

Nieuczciwy goniec

usiłował skrać maszynę do pisan

Goniec Zakładów Przemysłu Bawianego nr. 17 — Zdzisław Szymczak (ul. Odyńca 34) zawiódł zaufanie swych przełożonych.

Szymczak został zatrzymany momencie, gdy usiłował wynieść fabryki maszynę do pisan.

Nieuczciwego pracownika zatrzymano i osadzono pod kluczem. (i)

Nowy Kurs S óstr PGK rozpoczął się w Łodzi

Na odcinku szkolenia siostr Polskiej Czerwonej Krzyża przez cały rok odbywa się wyżeźona praca.

Dnia 22 września rozpoczął się VI wojenny kurs siostr PGK.

Kurs otworzył inspektor wyszkolenia Okręgu Łódz. ppłk. E. Serafinowicz. Dłuchaczek przemówił szef sanitarny C. K. dr. Nekwaski.

W otwarciu kursu uczestniczył pefmocznik Zarządu Głównego PGK na kreg łódzki — Stefan Wolfński.

Za kradzież

Sochacki, Ratajski i Wagenblicher wspólnie z ukrywającym się Piłatem dokonali kradzieży w fabryce przy Gdańskiej 30.

Głównym sprawcą kradzieży był Piłat, który wyrzucił z fabryki 10 beł materiału, pozostała trójka przyczyniła się do sprzedaży skradzionego towaru.

Sąd skazał Ratajskiego na półtora roku więzienia, zaś Sochacki i Wagenblicher wyfasowali po jednym roku więzienia.

TAJEMNICE DŻUNGLI

Peterson przygląda się ze zdumienia tajemniczym ludziom. Skąd się tu wzięli? Jakże mogą być ich zamiary? Nie czekał długo!

Japończycy byli już tak blisko, że wyraźnie usłyszał krzyk: — to Peterson! Strzelajcie! — rozkaz ten wydał Li-Tsen i pierwszy wyciągnął rewolwer.

Na dany znak, wszyscy żołnierze japońskiego wywiadu, wycelowali karabiny w kierunku drzewa. Zabrzmiał stuk strzałów. Peterson już się nie zastanawiał..

„Szybko ukrył się w gestwie liści. Kule świszczały złowrogo dokoła. Kapitan zastanowił się przez chwilę: z jakiego powodu ludzie ci dybią na jego życie?

Komunikat Nr. 2 Kapitana Sportowego

Na podstawie przeprowadzonych eliminacji zakwalifikowali się do eliminacyjnych rywalizacji ogólnopolskich (w związku z meczem Polska — Dania o puchar Europy) następujący zawodnicy: Grzelczyk (RKS Nr. 1), Biel (Ogniisko) i Wiktorowski (Elektrownia). W dalszym, należytego przygotowania do zawodów w Katowicach zarządza się dnia 30 bm. (wtorek) o godz. 18 w lokalu Elektrownia ul. Daszyńskiego 56 treninowy mecz między dwoma zespołami, do których wyznaczeni zostali następujący zawodnicy: Team A: Grzelczyk, Supeł, Krzysiek. Team B: Budowski, Wiktorowski, Limiera, Kierwa, Konasiewicz, Pigmeł).

Wymienieni zawodnicy zgłoszą się w wyznaczonym terminie i miejscu, wraz z kosztami sportowymi. Kluby czyni się za to odpowiedzialnymi.

Kapitan Sportowy ŁOZTS Z. Bartoszek

Z piłką przy siatce Półfinały o puchar im. Załęskiego

W sobotę, odbyły się półfinały turnieju trójmiejscowego w siatkówkę o nagrodę im. p. Załęskiego. Odbyło się 5 spotkań, które wyłoniły finalistów, a mianowicie AZS I, AZS II, HKS I, LKS V. W spotkaniu półfinałowym najgroźniejszych przeciwników HKS pokonał AZS 2:1. Było to najlepsze spotkanie w turnieju. Finały odbędą się w sobotę 10 października.

W rozpoczętych rozgrywkach siatkówki kl. B uzyskano następujące wyniki: Siatkówka kobieca: Splot — Zryw 1:1, LKS — DKS 2:0. Siatkówka męska: AZS II — YMCA 0:0, Splot — Zryw 2:1

Kolarze Łódzcy triumfują!

Grynkiewicz był pierwszy w Warszawie. — Wyścig wygrali Łończanie Grzelak i Stolarczyk

Kolarski wyścig dokoła Polski zakończył się wielkim sukcesem łódzkich szosowców. Łończanie wygrali ostatni etap Łódź — Warszawa, a w ogólnej klasyfikacji dwa pierwsze miejsca również zajęli Łończanie.

Na stadion Legii w Warszawie pierwszy wpadł Grynkiewicz, mając tuż za sobą Kapiaka. Wywiązała się zażarta walka i na ostatniej prostej Kapiak wysunął się na czoło, ale lepszy finisz dał zwycięstwo Grynkiewiczowi, który wyprzedził go na taśmie o pół kola.

Zwycięstwo w Warszawie jest dla Grynkiewicza doskonałą nagrodą za pech jaki go prześladował na całej trasie. Miał on aż 13 defektów, przez co stracił wiele cennych minut. Grynkiewicz w wyścigu tym dowiódł, że w klasyfikacji ogólnej najlepszych polskich szosowców należy mu się jedno z czołowych miejsc.

W ogólnej klasyfikacji wyścigu pierwsze miejsca zajął Grzelak (Łódź), mając łączny czas 17:13:11. Drugie miejsce przypadło Stolarczykowi 17:13:14. Napierala znalazł się na

trzecim miejscu 17:13:21, natomiast na czwartej lokacie znów widzimy Łończanina — Wojcieszka. Z Łończan na 8 miejscu figuruje Czyż, na 10-tym Grynkiewicz, wreszcie na 15-tym Pietraszewski. Tak stosunkowo daleką lokatę w ogólnej klasyfikacji Pietraszewski, dotychczasowy leader biegu, zawdzięcza wypadkowi, jaki zdarzył mu się w okolicach Sochaczewa.

W pewnym momencie najechał on na Stolarczyka i trafił przednim kołem na pedał. Posypały się wszystkie sprzysy, na naprawę trzeba było stracić 15 minut. Pietraszewski puścił się w pogoń, dopędzając czołówkę, ale znów parę defektów gum uniemożliwiło mu nadrobienie straconego czasu.

Sukces kolarzy Łódzkich w tegorocznym wyścigu dokoła Polski, dowodzi, że nie tylko w kolarstwie torowym Łódź gorąco nad Warszawą, lecz również na szosie zdolała wyprzedzić stolicę. Zainteresowanie wyścigiem w Warszawie niewielkie. Zaledwie parę tysięcy osób obserwowało walkę kolarzy wzdłuż trasy na ulicach Warszawy. Na sta-

tionie Legii zebrało się również kilka tysięcy widzów. Zwycięstwo, Grynkiewicza widownia przyjęła chłodno. Sukces Łończan jest tym większy, jeśli się zważy wszystkie okoliczności jakie towarzyszyły tegorocznemu wyścigowi i o których wiele można by powiedzieć. W każdym razie dla zainteresowanych wypowiedzi te nie były by pochiebne.

Mechże jednak będą one dla inicjatorów nauką jak na przyszłość przed tym się zabezpieczyć. My nie chcemy „cyrku kolarskiego”, chcemy mieć sport kolarski i współzawodnictwo sportowców dążeń do doskonałości.

Cztery walkowery

na meczu Zryw — Concordia 10:6

Spotkanie Zryw — Concordia o mistrzostwo drużynowe w boksie można by nazwać meczem walkowerów. Było ich aż cztery! W półśredniej i średniej Pietrak i Taborek uzyskali punkty bez walki, natomiast w półciężkiej i ciężkiej Kałużny i Stec nie mieli przeciwników, stąd walkowery dla Concordii.

W sumie walczyło w ringu tylko cztery pary i to w wagach najlżejszych. W muszej Brzóska wygrał z Berksztalem przez techniczne k.o. w II starciu, w koguciej Adamusa pokonał na punkty Kanecki, w półciężkiej i ciężkiej Kałużny i Stec nie mieli przeciwników, stąd walkowery dla Concordii.

Ł.K.S. — I.K.P. 16:0

Mistrz Polski nie oddał ani jednego punktu

Jak łatwo było przewidzieć, mecz drużynowy o mistrzostwo Łodzi w boksie między ŁKS, a młodą drużyną IKP zakończył się pełnym zwycięstwem bardziej rutynowanych pięściarzy ŁKS w stosunku 16:0. ŁKS wystąpił bez Marcin kowskiego i Olejnika (oba niedysponowani), za to z Pisarskim w wadze średniej. Oto wyniki: musza Stasiak pokonał na punkty Smaczyńskiego, w koguciej Popielaty

wypunktował Szelińskiego, w półciężkiej Pawlak wygrał z Klonowiczem, w lekkiej Bonikowski miał trudną przeprawę z Sobczakiem, lecz wygrał na punkty, w półśredniej Wieczorek na punkty pokonał bardzo nieczysto boksującego się Pika, w średniej Pisarski wygrał z Refinczem, w półciężkiej i ciężkiej walki nie odbyły się, gdyż IKP w tych kategoriach nie dał zawodników i punkty walkowerem przypadły ŁKS-owi.

Dokąd dziś pójdziemy

ANSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO Data o godz. 15 przedstawienie „Burzy”

O godz. 19 „Burza” w inscenizacji odznaczonej na konkursie szekspirowskim w Warszawie pierwszą nagrodą za reżysera L. Schilera i oprawę scenograficzną Wł. Daszewskiego, przedstawienie uświetniają swym udziałem K. Adwentowicz (kreatcja nagrodzona) i J. Węgrzyn. Obsadę stanowią: R. Hanina (kreatcja nagrodzona), W. Kaczmorski, Górec, Welanek, Kozłowski, Borowski, Wasiliewicz, Lubelski, *apiński, Pagowski, Kłosinski, Bożniak, Łodyński, Kwiatkowski. Tańce skomponowała J. Hryniewicka.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

Dziś o godz. 19.15 komedia G. B. Shaw’a „ŻOŁNIERZ I BOHATER” z udziałem Bieleckiej, Bugajskiego, Guzka, Luczyckiej, Mikolajewskiego, Szafliarskiej, Schmidta i Tatarskiej.

Kasa czynna od 12-ej, tel 123-02.

TEATR „SYRENA” Traugutta 1.

Dziś i jutro teatr nieczynny z powodu prób generalnych. W środę dnia 1 października rb. premiera „COLORADO” Z. Gozdawy i W. Stępnia z udziałem całego zespołu „Syreny”.

Początek przedstawienia o godz. 19.30. Kasa czynna od godz. 10 — 13 i od 16-tej tel. 272-70.

K i n a

- ADRIA — Knock-Out — pocz. 16, 18, 20 w niedzielę 14.
BAJKA — Młodość Tomasa Edisona
BAŁTYK — Krążownik Wares
GDYNIA — Dni szczęścia — pocz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę 14.30.
HEL — Jadzia
MUZA — Dziewczęta z baletu pocz.—18, 20 w niedzielę 16.
POLONIA — Urwis — Gavroche” premiera
PRZEDWIOŚNIE — Konik Garbusek — pocz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedzielę 14.30.
ROBOTNIK — Mściwy Jastrzab
ROMA — Słuby kawalerskie
REKORD — Młodość Tomasa Edisona
STYLOWY — Wesoły sublokator
SWIT — Przygody Na:redina
pocz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
TECZA — Nieczynne
TATRY — 5 Zuchów — pocz. 16., 18.30, 21. w niedzielę 13.30

OGŁOSZENIA DROBNE

- Lekarze
LECZNICA lekarzy specjalistów Piotrkowska 3. tel. 216-48, 10-19.
Dr FALKOWSKI, urolog - chirurg, specjalista nerek, pęcherza, moczowych. Zeromskiego 113: 3-5
DOKTOR MIRSKI akuszerka choroby kobiece. Zeromskiego 37. tel. 257-23. 28522
Dr KOWALCZYK choroby weneryczne. Zeromskiego 41 2-6.
Dr. ŁOZA, weneryczne, skóry, włosów. Stenkiwiczka 34. tel. 179-56. 26807
Dr. BIBERGAL — skórne, weneryczne 4-6 Piotrkowska 134. 26979
Dr. BOŻYCKI, specjalista chorób kobiecych akuszerki. Przyjmuje 2 - 6 Legionów 9 tel. 166-29. 25521
Dr. LENCZEWSKI — choroby kobiece i akuszeria, Sienkiewicza 51 3-7. 24374
Dr. MAJEWSKI choroby kobiece, wewnętrzne, Legionów 3 m 1, Tel. 216-82 24338
Dr LUSZKIEWICZ choroby kobiece. Legionów 3 - 6 od 4 - 6.
Dr LIBO Aleksander choroby uszu, gardła, nosa. Daszyńskiego 6, 8-10. 4-6. tel. 101-50
Dr SWIECIŁO Zawodca 38 Akuszeria i choroby kobiece.
Dr. MUSIAŁ, specjalista chorób serca, Rentgen - Elektrokardiograf, przeprowadził się na ul. Kilińskiego 98a. 26950
DOKTOR KUDREWICZ specjalista chorób wenerycznych, skórnych Piotrkowska 106, przyjmuje 7 - 10 i 3 - 7. 24333
Dr CHECIŃSKI skórne weneryczne Piotrkowska 157. 7-8. 3-6.
Dr HERDER Stanisław skórne, weneryczne, 3-6, Gdańska 46.
Dr KOWALSKI MICHAŁ, specjalista skórne - weneryczne, 1 Maja 3 8-10. 4-7. 29108
Dr. BILŃSKI — choroby serca — powrócił Legionów 3. 11-14
Dr ZURAKOWSKI specjalista weneryczne, skórne, moczopięciowe. Piotrkowska 33 12-6.
Dr RATAJ ŻURAKOWSKA weneryczne, skórne kobiet, kosmetyka Piotrkowska 33 12-6.
DOKTOR REICHER — Specjalista: weneryczne, skórne, pęciowy (zaburzenia) Południowa 26. 25697
AKUSZERKA ŁAGOWSKA abiturientka Warszawskiej Kliniki prof. Gromadzkiego, przyjmuje Zachodnia 52 tel. 151-76. 24333
ARUSZERKA Chwila praktyka szpitalna przyjmuje, Rebielitańska 19 tel. 181-97.
GABINET dentystrycy ni Maksymiliana Prejlera. Nowoczesna protetyka zębów, Gdańska 26a. 29108
Kupno — sprzedaż
SPRZEDAM kompletne urządzenie Fabrykę Lemoniady i Piwa wraz z zaprzęgiem konnym na Zachodzie. Wiadomość Łódź, Senatorska 23 W. Frenszel. 29130
KRAWATY I SZALE Szlachetne wzory „WŁÓKNO”, Łódź, ul. 6-go Sierpnia 2 m. 17 Tel. 171-03 wysyłamy za załączeniem. 28234
BRULIONY bezdrzewne, wszelkie materiały piśmienne, poleca „Składnica Biurowa” Łódź, Piotrkowska 69. Ceny hurtowe. 28831